

Λογισμός Ι Συνέχεια - Παράγωγοι

Κ. Δασκαλογιάννης
daskalo@math.auth.gr

2014

ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ: Ορισμός Cauchy

Augustin-
Louis
Cauchy
1789-1857

Ορισμός σύγκλισης Cauchy

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{Η συνάρτηση } f(x) \\ \text{συγκλίνει για } x \rightarrow \xi \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = \ell \right\}$$
$$\Leftrightarrow \left\{ \forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta(\epsilon, \xi) : |x - \xi| < \delta \rightsquigarrow |f(x) - \ell| < \epsilon \right\}$$

ΠΛΕΥΡΙΚΑ ΟΡΙΑ

$$\lim_{x \rightarrow \xi^-} f(x) = \ell_- \Leftrightarrow \left\{ \forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta_L(\epsilon, \xi) : \xi - \delta_L < x \leq \xi \rightsquigarrow |f(x) - \ell| < \epsilon \right\}$$

$$\lim_{x \rightarrow \xi^+} f(x) = \ell_+ \Leftrightarrow \left\{ \forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta_R(\epsilon, \xi) : \xi \leq x < \xi + \delta_R \rightsquigarrow |f(x) - \ell| < \epsilon \right\}$$

Πρόταση

$$\left\{ \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = \ell \right\} \Leftrightarrow \left\{ \ell_+ = \ell_- = \ell \right\}$$

Παραδείγμα Αν $f(x) = \sqrt{x}$, $x \geq 0$ τότε $\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = f(\xi)$ για $\xi > 0$

Πρόχειρο

$$|\sqrt{x} - \sqrt{\xi}| = \frac{|x - \xi|}{\sqrt{x} + \sqrt{\xi}} \leq \frac{\delta}{\sqrt{\xi}} \equiv \epsilon \rightsquigarrow \delta(\epsilon, \xi) = \epsilon \sqrt{\xi}$$

$$\forall \epsilon > 0, \exists \delta(\epsilon, \xi) = \epsilon \sqrt{\xi} : |x - \xi| < \delta(\epsilon, \xi) \rightsquigarrow |\sqrt{x} - \sqrt{\xi}| < \epsilon$$

Παραδείγμα Αν $f(x) = x^5$ τότε $\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = f(\xi)$

Πρόχειρο

$$(x^5 - \xi^5) = (x - \xi)(x^4 + x^3\xi + x^2\xi^2 + x\xi^3 + \xi^4)$$

$$|x^5 - \xi^5| \leq |x - \xi| \cdot (|x|^5 + |x|^4|\xi| + |x|^3|\xi|^2 + |x|^2|\xi|^3 + |x||\xi|^4 + |\xi|^5)$$

$$\boxed{|x - \xi| < \delta} \rightsquigarrow |x| < |\xi| + \delta \rightsquigarrow$$

$$(|x|^5 + |x|^4|\xi| + |x|^3|\xi|^2 + |x|^2|\xi|^3 + |x||\xi|^4 + |\xi|^5) <$$

$$< \frac{(|\xi| + \delta)^5 - |\xi|^5}{(|\xi| + \delta) - |\xi|} = \frac{(|\xi| + \delta)^5 - |\xi|^5}{\delta} \rightsquigarrow$$

$$|x^5 - \xi^5| \leq |x - \xi| \cdot \frac{(|\xi| + \delta)^5 - |\xi|^5}{\delta} \rightsquigarrow$$

$$|x^5 - \xi^5| < (|\xi| + \delta)^5 - |\xi|^5 = \epsilon \rightsquigarrow$$

$$\delta(\epsilon, \xi) = \sqrt[5]{\epsilon + |\xi|^5} - |\xi|$$

$$\forall \epsilon > 0, \exists \delta(\epsilon, \xi) = \sqrt[5]{\epsilon + |\xi|^5} - |\xi| : |x - \xi| < \delta(\epsilon, \xi) \rightsquigarrow |\sqrt{x} - \sqrt{\xi}| < \epsilon$$

ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ: Ορισμός Heine

Heinrich
Eduard
Heine
1821-81

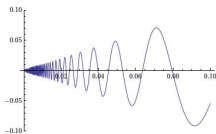
Ορισμός σύγκλισης Heine

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{Η συνάρτηση } f(x) \\ \text{συγκλίνει} \\ \text{για } x \rightarrow \xi \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \exists \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) \right\}$$
$$\Leftrightarrow \left\{ \forall x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \xi \rightsquigarrow f(x_n) \text{ συγκλίνει} \right\}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{Η συνάρτηση } f(x) \\ \Delta \text{ΕΝ συγκλίνει} \\ \text{για } x \rightarrow \xi \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{Αν } \exists x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \xi \\ \text{τότε } f(x_n) \Delta \text{ΕΝ συγκλίνει} \end{array} \right\}$$

πχ. Η $f(x) = x \sin\left(\frac{1}{x}\right)$ συγκλίνει για $x \rightarrow 0$.

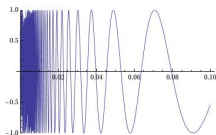
$$x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \rightsquigarrow f(x_n) = \underbrace{x_n}_{\text{μηδενική}} \cdot \underbrace{\sin\left(\frac{1}{x_n}\right)}_{\text{φραγμένη}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$$

πχ. Η $f(x) = \sin\left(\frac{1}{x}\right)$ **ΔΕΝ** συγκλίνει για $x \rightarrow 0$.

$$\exists x_n = \frac{1}{\left(n + \frac{1}{2}\right)\pi} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \rightsquigarrow f(x_n) = \sin\left(\frac{1}{x_n}\right) = \sin\left(n + \frac{1}{2}\right)\pi = (-1)^n$$

$f(x_n)$ δεν συγκλίνει $\rightsquigarrow f(x)$ δεν συγκλίνει για $x \rightarrow 0$

Ορισμός σύγκλισης ξ εινε

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{Η συνάρτηση } f(x) \\ \text{συγκλίνει} \\ \text{για } x \rightarrow \xi \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \exists \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) \right\}$$
$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \\ \rightsquigarrow f(x_n) \text{ συγκλίνει} \end{array} \right\}$$

Μοναδικότητα ορίου

Το όριο μιας συνάρτησης είναι μοναδικό

Απόδειξη.

$$x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \rightsquigarrow f(x_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} l_1$$

$$y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \rightsquigarrow f(y_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} l_2$$

$$z_n \leftrightarrow (x_1, y_1, x_2, y_2, \dots, x_k, y_k, \dots)$$

$$z_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \rightsquigarrow f(z_n) \text{ συγκλίνει}$$

Οι δύο υπακολουθίες $f(z_{2k-1}) = f(x_k)$ και $f(z_{2k}) = f(y_k)$,
 $k = 1, 2, 3, \dots$ έχουν το ίδιο όριο $\rightsquigarrow l_1 = l_2$

Ισοδυναμία ορισμών Heine \Leftrightarrow Cauchy (Αρχή μεταφοράς)

$$\{ \text{ Η συνάρτηση } f(x) \text{ συγκλίνει για } x \rightarrow \xi \} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = \ell$$

 Ορισμός Heine

 Ορισμός Cauchy

για κάθε $x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \xi$

\Downarrow

$f(x_n) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \ell$

$\forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta(\epsilon, \xi) :$

$|x - \xi| < \delta(\epsilon, \xi)$

$\rightsquigarrow |f(x) - \ell| < \epsilon$

Ακολουθίες	Συναρτήσεις
$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \left \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \right $	$\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = \left \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) \right $
$\lim_{n \rightarrow \infty} (\lambda a_n) = \lambda \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$	$\lim_{x \rightarrow \xi} (\lambda f(x)) = \lambda \lim_{x \rightarrow \xi} (f(x))$
$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) =$ $= \lim_{n \rightarrow \infty} a_n + \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$	$\lim_{x \rightarrow \xi} (f(x) + g(x)) =$ $= \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) + \lim_{x \rightarrow \xi} g(x)$
$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) =$ $= \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$	$\lim_{x \rightarrow \xi} (f(x) \cdot g(x)) =$ $= \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) \cdot \lim_{x \rightarrow \xi} g(x)$
$0 \leq a_n \Rightarrow 0 \leq \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$	$0 \leq f(x) \Rightarrow 0 \leq \lim_{x \rightarrow \xi} f(x)$
$a_n \leq b_n \Rightarrow$ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \leq \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$	$f(x) \leq g(x) \Rightarrow$ $\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) \leq \lim_{x \rightarrow \xi} g(x)$
$a_n \leq b_n \leq c_n$ και $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \ell$ $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = \ell \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \ell$	$f(x) \leq g(x) \leq h(x)$ και $\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = \ell$ $\lim_{x \rightarrow \xi} h(x) = \ell \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \xi} g(x) = \ell$
$\lim_{n \rightarrow \infty} b_n \neq 0,$ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n}$	$\lim_{x \rightarrow \xi} g(x) \neq 0,$ $\lim_{x \rightarrow \xi} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\lim_{x \rightarrow \xi} f(x)}{\lim_{x \rightarrow \xi} g(x)}$

Cauchy \Rightarrow $\delta\epsilon$ ine

$$\text{Cauchy} \rightsquigarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0 \exists \delta(\epsilon, \xi) : \\ |x - \xi| < \delta(\epsilon, \xi) \rightsquigarrow |f(x) - \ell| < \epsilon \end{array} \right\}$$

$$x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \rightsquigarrow \left\{ \begin{array}{l} \exists N(\tilde{\epsilon}) : \\ n > N(\tilde{\epsilon}) \rightsquigarrow |x_n - \xi| < \tilde{\epsilon} \end{array} \right\}$$

$$\text{Av } \tilde{\epsilon} = \delta(\epsilon, \xi) \text{ Cauchy} \rightsquigarrow$$

$$|x_n - \xi| < \delta(\epsilon, \xi) \rightsquigarrow |f(x_n) - \ell| < \epsilon$$

Άρα

$$\left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0 \exists N'(\epsilon) = N(\delta(\epsilon, \xi)) : \\ n > N'(\epsilon) \rightsquigarrow |f(x_n) - \ell| < \epsilon \end{array} \right\} \Rightarrow f(x_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \ell$$

$\delta\epsilon$ ine \Rightarrow Cauchy

Υπόθεση Cauchy **μη** αληθινή

$$\exists \epsilon, \quad \forall \delta \exists x : \left\{ \begin{array}{l} \xi - \delta < x < \xi + \delta \rightsquigarrow \\ |f(x) - \ell| \geq \epsilon \end{array} \right\}$$

Επομένως μπορούμε να διαλέξουμε μια ακολουθία

$$\xi - \frac{1}{n} < x_n < \xi + \frac{1}{n} \rightsquigarrow x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi$$

“ΟΧΙ” Cauchy $\rightsquigarrow |f(x_n) - \ell| \geq \epsilon$ άρα η ακολουθία $f(x_n)$ δεν συγκλίνει στο ℓ , πράγμα **άτοπο**, για τί από

υπόθεση η ακολουθία $f(x_n)$ συγκλίνει.

Ορισμός: ΣΥΝΕΧΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ σε ένα σημείο

$$\{f(x) \text{ συνεχής στο } \xi\} \Leftrightarrow \left\{ \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = f(\xi) \right\}$$

$$\text{Heine} : \forall x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \Rightarrow f(x_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} f(\xi)$$

$$\text{Cauchy} : \forall \epsilon > 0 \exists \delta : |x - \xi| < \delta \Rightarrow |f(x) - f(\xi)| < \epsilon$$

Πλευρικά Ορια

$$\lim_{x \rightarrow \xi^-} f(x) \equiv f(\xi^-)$$

$$\lim_{x \rightarrow \xi^+} f(x) \equiv f(\xi^+)$$

Πρόταση

$$\{f(x) \text{ συνεχής στο } \xi\} \Leftrightarrow \{f(\xi^-) = f(\xi^+)\}$$

Ορισμός

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο σύνολο } \mathbb{A} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \lim_{\substack{x \rightarrow \xi \\ x, \xi \in \mathbb{A}}} f(x) = f(\xi) \right\}$$

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο κλειστό διάστημα } \mathbb{I} = [a, b] \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \xi \in (a, b) \rightsquigarrow \lim_{\mathbb{I} \ni x \rightarrow \xi} f(x) = f(\xi) \\ \xi = a \rightsquigarrow \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a) \\ \xi = b \rightsquigarrow \lim_{x \rightarrow b^-} f(x) = f(b) \end{array} \right\}$$

Ορισμός

$f(x)$ φραγμένη $\Leftrightarrow m < f(x) < M$

Πρόταση

$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο ανοικτό } A \text{ και } \xi \in A \right\} \Rightarrow$
 $\left\{ f(x) \text{ φραγμένη γύρω από το } \xi \right\}$

Πρόταση

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο ανοικτό } A \text{ και } \xi \in A \right\} \Rightarrow \\ \left\{ f(x) \text{ φραγμένη γύρω από το } \xi \right\}$$

Απόδειξη.

Περίπτωση 1: $f(\xi) = 0$

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } \xi \right\} \Rightarrow$$

$$\epsilon = M \exists \delta : |x - \xi| < \delta \rightsquigarrow |f(x)| < M$$

Περίπτωση 2: $f(\xi) \neq 0$

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } \xi \right\} \Rightarrow$$

$$\epsilon = \frac{|f(\xi)|}{2} \exists \delta : |x - \xi| < \delta \rightsquigarrow |f(x) - f(\xi)| < \frac{|f(\xi)|}{2}$$

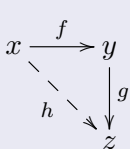
$$\left| |f(x)| - |f(\xi)| \right| \leq |f(x) - f(\xi)| < \frac{|f(\xi)|}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{|f(\xi)|}{2} \leq |f(x)| \leq \frac{3|f(\xi)|}{2}$$

Σύνθεση συνεχών συναρτήσεων

Αν

$$[a, b] \ni x \xrightarrow{f} f(x) = y \in [m, M]$$

$$[m, M] \ni y \xrightarrow{g} g(y) = z \in [n, N]$$

Οι συναρτήσεις $f(x)$ και $g(y)$ είναι συνεχείς \rightsquigarrow η σύνθεση των συναρτήσεων $h(x) = (g \circ f)(x) = g(f(x))$ είναι συνεχής συνάρτηση.

Σύνθεση συνεχών συναρτήσεων (Απόδειξη)

Αν

$$\begin{array}{ccc} x & \xrightarrow{f} & y \\ & \searrow h & \downarrow g \\ & & z \end{array} \quad \begin{array}{l} [a, b] \ni x \xrightarrow{f} f(x) = y \in [m, M] \\ [m, M] \ni y \xrightarrow{g} g(y) = z \in [n, N] \end{array}$$

Οι συναρτήσεις $f(x)$ και $g(y)$ είναι συνεχείς \rightsquigarrow η σύνθεση των συναρτήσεων $h(x) = (g \circ f)(x) = g(f(x))$ είναι συνεχής συνάρτηση.

Απόδειξη.

$$x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \xrightarrow[\text{συνεχής}]{f} y_n = f(x_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} f(\xi) = \eta$$

$$y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \eta \xrightarrow[\text{συνεχής}]{g} z_n = g(y_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} g(\eta) = \theta$$

Αν $h = g \circ f$ δηλ. $h(x) = g(f(x))$

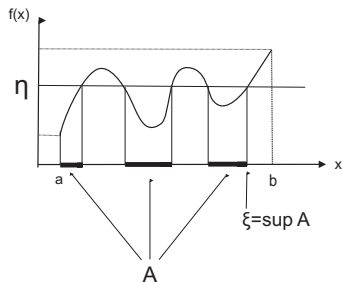
$$x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi \xrightarrow[\text{συνεχής}]{h} z_n = h(x_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} h(\xi) = \theta$$

Θεώρημα ενδιαμέσων τιμών

Θεώρημα ενδιαμέσων τιμών

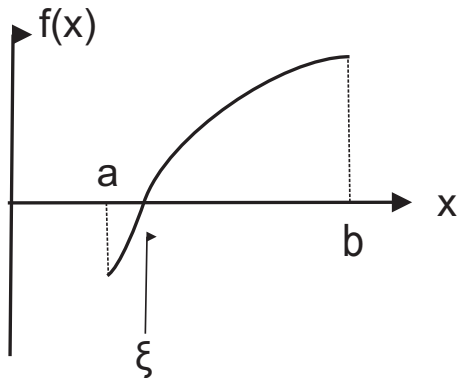
$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \\ f(a) \neq f(b) \text{ (πχ } f(a) < f(b)) \\ \forall \eta, f(a) < \eta < f(b) \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \exists \xi \in [a, b] \rightsquigarrow f(\xi) = \eta \right\}$$

Θεώρημα Bolzano

Θεώρημα Bolzano

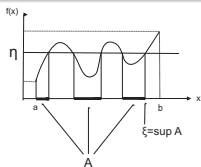
$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \\ f(a) \cdot f(b) < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \exists \xi \in (a, b) \rightsquigarrow f(\xi) = 0 \right\}$$

Θεώρημα ενδιάμεσων τιμών (Απόδειξη)

Θεώρημα ενδιάμεσων τιμών

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \\ f(a) \neq f(b) \text{ (πχ } f(a) < f(b)) \\ \forall \eta, f(a) < \eta < f(b) \end{array} \right\} \Rightarrow \{ \exists \xi \in [a, b] \rightsquigarrow f(\xi) = \eta \}$$

Απόδειξη.

$$A = \{x \in [a, b] : f(x) \leq \eta\} \subset [a, b] \rightsquigarrow \exists \xi = \sup A \rightsquigarrow$$

$$\forall n \in \mathbb{N} \exists x_n \in A : \xi - \frac{1}{n} < x_n \leq \xi \rightsquigarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \xi$$

$$f(x) \text{ συνεχής} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = \lim_{x \rightarrow \xi^-} f(x) = f(\xi) \leq \eta$$

$\xi < b$ διότι $f(\xi) \leq \eta < f(b)$

$$x \geq \xi \rightsquigarrow f(x) \geq \eta \rightsquigarrow \lim_{x \rightarrow \xi^+} f(x) = f(\xi) \geq \eta$$

Άρα $f(\xi) = \eta$

Ομοιόμορφη συνέχεια

Ομοιόμορφα συνεχής συνάρτηση σε ένα σύνολο A

$$\{ \text{Ομοιόμορφα συνεχής συνάρτηση στο σύνολο } A \} \Leftrightarrow \\ \{ \forall \epsilon > 0 \exists \delta(\epsilon) > 0 \forall x, y \in A : |x - y| < \delta(\epsilon) \rightsquigarrow |f(x) - f(y)| < \epsilon \}$$

πχ. $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$ για $x \in (-\infty, \infty)$

Συμπέρασμα

$$\{ \text{Ομοιόμορφα συνεχής συνάρτηση στο σύνολο } A \} \Rightarrow \\ \left\{ \begin{array}{l} \forall \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ είναι ακολουθία Cauchy} \\ \rightsquigarrow \{f(x_n)\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ είναι ακολουθία Cauchy} \end{array} \right\}$$

ΜΗ Ομοιόμορφα συνεχής συνάρτηση σε ένα σύνολο A

$$\{ \text{ΜΗ Ομοιόμορφα συνεχής συνάρτηση στο σύνολο } A \} \Leftrightarrow \\ \{ \exists \epsilon > 0 \forall \delta > 0 \exists x, y \in A : |x - y| < \delta \rightsquigarrow |f(x) - f(y)| \geq \epsilon \} \Leftrightarrow \\ \left\{ \begin{array}{l} \exists \text{ συγκλίνουσα (δηλ. Cauchy) ακολουθία } \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \\ \rightsquigarrow \{f(x_n)\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ ΜΗ συγκλίνουσα (δηλ. OXI Cauchy) ακολουθία} \end{array} \right\}$$

πχ. $f(x) = \frac{1}{x}$ για $x \in (0, 1]$

$$\left\{ f(x) \text{ ομοιόμορφα συνεχής στο } \mathbb{I} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \\ \exists \delta(\epsilon) > 0 : \forall x, \xi \in \mathbb{I}, |x - \xi| < \delta(\epsilon, \xi) \rightsquigarrow |f(x) - f(\xi)| < \epsilon \end{array} \right\}$$

$$\left\{ f(x) \text{ ΜΗ ομοιόμορφα συνεχής} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \exists \epsilon > 0, \forall \delta > 0 : \\ \exists x, \xi \in \mathbb{I}, |x - \xi| < \delta \rightsquigarrow |f(x) - f(\xi)| \geq \epsilon \end{array} \right\}$$

Πρόταση

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \right\} \Rightarrow \left\{ f(x) \text{ ομοιόμορφα συνεχής στο } [a, b] \right\}$$

Πρόταση

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \right\} \Rightarrow \\ \left\{ f(x) \text{ ομοιόμορφα συνεχής στο } [a, b] \right\}$$

Απόδειξη.

Υποθέτουμε ότι η $f(x)$ ΔΕΝ είναι ομοιόμορφα συνεχής αλλά είναι ΜΟΝΟ απλά συνεχής στο $[a, b]$.

όχι ομοιόμορφα συνεχής \Rightarrow

$$\exists \epsilon_0 : \forall \delta_0 \exists x_0, y_0 : |x_0 - y_0| < \delta_0 \Rightarrow |f(x_0) - f(y_0)| \geq \epsilon_0$$

$f(x)$ συνεχής \Rightarrow

$$\forall \epsilon > 0 \exists \delta(\epsilon, y_0) : \forall x, |x - y_0| < \delta(\epsilon, y_0) \Rightarrow |f(x) - f(y_0)| < \epsilon$$

Διαλέγουμε $\epsilon = \epsilon_0/2$ και $\delta_0 = \delta(\epsilon_0/2, y_0)$ οπότε θα πρέπει

$$|f(x_0) - f(y_0)| < \epsilon_0/2 \text{ οπότε έχουμε άτοπο}$$

ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Ορισμός συνέχειας Cauchy σε ένα υποσύνολο $\mathbb{I} \subset \mathbb{R}$

πχ $\mathbb{I} = [a, b]$ ή $[a, \infty)$ ή $(-\infty, b]$ κλπ

$$\left\{ \lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = f(\xi) \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall x, \xi \in \mathbb{I}, \forall \epsilon > 0 \exists \delta(\epsilon, \xi) > 0 : \\ |x - \xi| < \delta(\epsilon, \xi) \rightsquigarrow |f(x) - f(\xi)| < \epsilon \end{array} \right\}$$

$$\forall \epsilon > 0 \rightsquigarrow \inf_{\xi \in \mathbb{I}} \delta(\epsilon, \xi) > 0 \Rightarrow \text{Ομοιόμορφη συνέχεια}$$

πχ $f(x) = \sqrt{x}$, $x > 1$, $f(x) = e^x$, $x \in [0, 1]$, $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$, $x \in \mathbb{R}$

Ορισμός

$f(x)$ συνάρτηση Lipschitz $\Leftrightarrow |f(x) - f(y)| < K |x - y|$

Πρόταση

$f(x)$ συνάρτηση Lipschitz σε ένα διάστημα $\rightsquigarrow f(x)$ ομοιόμορφα συνεχής

πχ Η $f(x) = e^x$ είναι Lipschitz σε ένα διάστημα $[a, b] \rightsquigarrow f(x)$ συνεχής

Η $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$ είναι Lipschitz στο $\mathbb{R} \rightsquigarrow f(x)$ συνεχής στο \mathbb{R} .

Λήμμα

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο ανοικτό} \\ \text{διάστημα } (a, b) \end{array} \right\} \Rightarrow$$
$$\text{και } \left\{ \begin{array}{l} \text{για } \xi \in (a, b) \\ f(\xi) > 0 \end{array} \right\}$$

$$\{\exists \delta > 0 : a < \xi - \delta < x < \xi + \delta < b \rightsquigarrow f(x) > 0\}$$

Απόδειξη.

□ Απόδ: Για $\epsilon = \frac{f(\xi)}{2} \exists \delta > 0 :$

$$a < \xi - \delta < x < x + \delta < b \rightsquigarrow 0 < \frac{f(\xi)}{2} < f(x) < \frac{3f(\xi)}{2} \quad \square$$

ΟΡΙΑ ΣΤΟ ΑΠΕΙΡΟ

$$\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = +\infty \Leftrightarrow$$

$$\text{Cauchy : } \forall R > 0, \quad \exists \delta : |x - \xi| < \delta \rightsquigarrow f(x) > R$$

$$\text{Heine : } \forall x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \xi \rightsquigarrow f(x_n) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \xi} f(x) = -\infty \Leftrightarrow$$

$$\text{Cauchy : } \forall R > 0, \quad \exists \delta : |x - \xi| < \delta \rightsquigarrow f(x) < -R$$

$$\text{Heine : } \forall x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \xi \rightsquigarrow f(x_n) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = l \Leftrightarrow$$

$$\text{Cauchy : } \forall \epsilon > 0, \quad \exists r : x > r \rightsquigarrow |f(x) - l| < \epsilon$$

$$\text{Heine : } \forall x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} +\infty \rightsquigarrow f(x_n) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} l$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = l \Leftrightarrow$$

$$\text{Cauchy : } \forall \epsilon > 0, \quad \exists r : x < r \rightsquigarrow |f(x) - l| < \epsilon$$

$$\text{Heine : } \forall x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} -\infty \rightsquigarrow f(x_n) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} l$$

ΑΣΥΜΠΤΩΤΕΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ

Πλάγια ασύμπτωτη:

$$\exists \boxed{\alpha \neq 0} \text{ και } \beta : \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - (\alpha x + \beta)) = 0$$

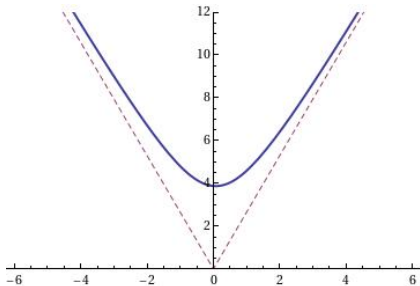
ή

$$\exists \boxed{\alpha \neq 0} \text{ και } \beta : \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - (\alpha x + \beta)) = 0$$

$$\boxed{\alpha = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}}$$

$$\boxed{\beta = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - \alpha x)}$$

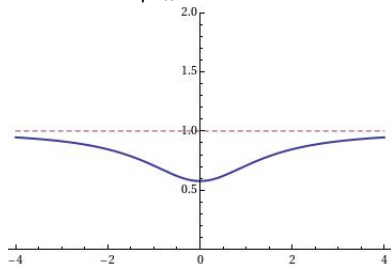
πχ $f(x) = \sqrt{7x^2 - x + 15}$

Οριζόντια ασύμπτωτη:

$$\exists \beta_+ \text{ ή/και } \beta_- : \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - \beta_{\pm}) = 0$$

$$\text{πχ } f(x) = \sqrt{\frac{x^2 + 1}{x^2 - 1}}$$

$$\begin{aligned} \{\mathbb{A} \text{ φραγμένο σύνολο}\} &\Leftrightarrow \{\exists m, M : x \in \mathbb{A} \rightsquigarrow m \leq x \leq M\} \\ &\Leftrightarrow \{\exists K : \forall x \in \mathbb{A} \rightsquigarrow |x| \leq K\} \end{aligned}$$

$$\{\mathbb{A} \text{ ΜΗ φραγμένο σύνολο}\} \Leftrightarrow \{\forall K : \exists x \in \mathbb{A} \rightsquigarrow |x| > K\}$$

Θεώρημα Bolzano - Weierstrass

$$\begin{aligned} \{\mathbb{A} \text{ φραγμένο απειροσύνολο}\} &\stackrel{\text{Bolzano}}{\implies} \forall \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \in \mathbb{A} \Rightarrow \\ &\left\{ \begin{array}{l} \exists \text{ συγκλίνουσα} \\ \text{υπακολουθία } \{x_{n_k}\}_{k \in \mathbb{N}} \end{array} \right\} \end{aligned}$$

Μη φραγμένα σύνολα

$$\begin{aligned} \{\exists \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \in \mathbb{A} \text{ μονότονη ΜΗ συγκλίνουσα}\} &\iff \\ &\{\mathbb{A} \text{ ΜΗ φραγμένο σύνολο}\} \end{aligned}$$

Συνεχής εικόνα κλειστού διαστήματος

Πρόταση

$$\{f(x) \text{ συνεχής στο κλειστό διάστημα } \mathbb{I} = [a, b]\} \Rightarrow \\ \{f(\mathbb{I}) \text{ φραγμένο σύνολο}\} \Rightarrow \{\exists m \leq M : x \in \mathbb{I} \rightsquigarrow m \leq f(x) \leq M\}$$

Πρόταση

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο κλειστό} \\ \text{διάστημα } \mathbb{I} = [a, b] \end{array} \right\} \Rightarrow \\ \left\{ \begin{array}{l} \exists \xi \in [a, b] : f(\xi) = \min f([a, b]) = m \\ \exists \eta \in [a, b] : f(\eta) = \max f([a, b]) = M \end{array} \right\}$$

Συμπέρασμα

Αν $f(x)$ είναι συνεχής συνάρτηση τότε η εικόνα ενός κλειστού διαστήματος είναι ένα κλειστό διάστημα

$$[a, b] \xrightarrow[\text{επί}]{f} [m, M]$$

Πρόταση

$$\{f(x) \text{ συνεχής στο κλειστό διάστημα } \mathbb{I} = [a, b]\} \Rightarrow \{f(\mathbb{I}) \text{ φραγμένο σύνολο}\} \Rightarrow \{\exists m \leq M : x \in \mathbb{I} \rightsquigarrow m \leq f(x) \leq M\}$$

Απόδειξη.

Εστω $\{f(\mathbb{I}) \text{ ΜΗ φραγμένο σύνολο}\} \Rightarrow \exists y_n \in f(\mathbb{I})$ μονότονη ΜΗ φραγμένη και $y_n = f(x_n)$, $x_n \in \mathbb{A}$, **η y_n δεν συγκλίνει**

$$\{\mathbb{I} \text{ φραγμένο σύνολο}\} \xrightarrow{\text{Bolzano}} \forall x_n \in \mathbb{I} \rightsquigarrow \left\{ \begin{array}{l} \exists \text{ συγκλίνουσα} \\ \text{υπακολουθία } x_{n_k} \end{array} \right\}$$

$$\text{Επειδή } \mathbb{I} = [a, b] \text{ φραγμένο σύνολο} \rightsquigarrow \lim_{k \rightarrow \infty} x_{n_k} = \xi \in \mathbb{I}$$

$$f \text{ συνεχής} \xRightarrow{\quad} \boxed{\exists \lim_{k \rightarrow \infty} f(x_{n_k})}$$

Αρα η υπακολουθία $y_{n_k} = f(x_{n_k})$ μιας μονότονης ακολουθίας συγκλίνει
 $\Rightarrow \exists \lim_{n \rightarrow \infty} y_n$ πράγμα **άτοπο**, δηλαδή $f(\mathbb{I})$ είναι φραγμένο σύνολο.

$$m = \inf f([a, b]), \quad M = \sup f([a, b])$$

Πρόταση

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο κλειστό} \\ \text{διάστημα } \mathbb{I} = [a, b] \end{array} \right\} \Rightarrow$$
$$\left\{ \begin{array}{l} \exists \xi \in [a, b] : f(\xi) = \min f([a, b]) \\ \exists \eta \in [a, b] : f(\eta) = \max f([a, b]) \end{array} \right\}$$

Απόδειξη.

Εστω $M = \sup f([a, b])$, τότε

$$\forall x \in [a, b] \rightsquigarrow f(x) \leq M \Rightarrow$$

$$\rightsquigarrow \{ \exists x_n \in [a, b] : M - \frac{1}{n} < f(x_n) \leq M \} \rightsquigarrow \lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = M$$

$$\text{Weierstrass} \rightsquigarrow \exists x_{n_k} : \lim_{k \rightarrow \infty} x_{n_k} = \xi$$

$$\text{συνέχεια} \rightsquigarrow \lim_{k \rightarrow \infty} f(x_{n_k}) = f(\xi)$$

κάθε υπακολουθία $f(x_{n_k})$ της συγκλίνουσας ακολουθίας $f(x_n)$ έχει το ίδιο όριο, δηλαδή $\rightsquigarrow f(\xi) = M$. Άρα $M = \max f(\mathbb{I})$ □

Πρόταση

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \text{ ΚΑΙ } f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \right\} \\ \Rightarrow \left\{ \exists f^{-1} \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα και συνεχής} \right\}$$

Πρόταση

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \text{ ΚΑΙ } f(x) \text{ αμφιμονότιμη δηλ. } \exists f^{-1} \right\} \\ \Rightarrow \left\{ f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \right\}$$

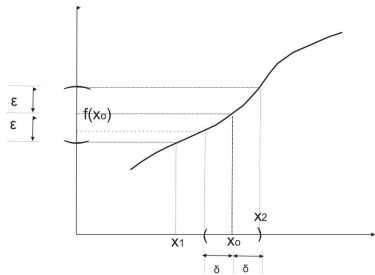
Πρόταση

$$\left\{ f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα ΚΑΙ } \exists f^{-1} \right\} \\ \Rightarrow \left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \right\}$$

Πρόταση

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \\ f(x) \text{ αμφιμονότιμη δηλ. } \exists f^{-1} \\ \text{και } [a, b] \xrightarrow[\text{επί}]{f} [m, M] \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$\left\{ f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \right\}$$

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΜΟΝΟΤΟΝΩΝ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ- Αποδείξεις

Πρόταση

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \\ f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \end{array} \right\} \\ \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \exists f^{-1} \\ \text{γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \\ \text{και συνεχής} \end{array} \right\}$$

Απόδειξη.

(Απόδειξη με ϵ - δ)

Βήμα i: $f(x)$ γνήσια αύξουσα στο $[a, b] \Rightarrow$

$$a \leq x < x' \leq b \rightsquigarrow \\ m = f(a) \leq f(x) < f(x') < f(b) = M$$

αν $f(a) < y < f(b)$ Θεώρημα ενδιάμεσων τιμών $\rightsquigarrow \exists x \in [a, b]$
 $y = f(x)$

\rightsquigarrow το x ορίζεται μονοσήμαντα από το $y \Rightarrow \boxed{\exists f^{-1}}$ και είναι
αύξουσα

Βήμα ii: Εστω ότι $y_n \in f([a, b])$ είναι μια αύξουσα ακολουθία και
 $y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \eta$ τότε $x_n = f^{-1}(y_n)$ είναι αύξουσα ακολουθία και
φραγμένη ($x_n \in [a, b]$) οπότε $x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \xi$. Επειδή η $f(x)$ είναι
συνεχής θα έχουμε $f(\xi) = \eta$ και επειδή υπάρχει η f^{-1} τότε
 $\xi = f^{-1}(\eta)$. Δηλαδή $f^{-1}(y_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} f^{-1}(\eta)$. Οπότε

$$\lim_{y \rightarrow \eta^-} f^{-1}(y) = f^{-1}(\eta).$$

Βήμα iii: Με τον ίδιο τρόπο, διαλέγουμε μια φθίνουσα ακολουθία
 $y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \eta$ και βρίσκουμε ότι $f^{-1}(y_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} f^{-1}(\eta)$. Οπότε

$$\lim_{y \rightarrow \eta^+} f^{-1}(y) = f^{-1}(\eta).$$

$\Rightarrow \boxed{f^{-1} \text{ είναι συνεχής}}$

□

Πρόταση

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b] \\ f(x) \text{ αμφιμονότιμη δηλ. } \exists f^{-1} \end{array} \right\} \Rightarrow$$
$$\left\{ f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \right\}$$

Απόδειξη.

Εστω $f(a) < f(b)$ και $a < x_1 < x_2 < b$

Περ. (i) $f(x_1)$ (ή $f(x_2)$) $< f(a) < f(b)$
Θεώρημα ενδιάμεσου σημείου \rightsquigarrow
 $\exists x_0 \in [x_1, b] : f(x_0) = f(a)$
 $x_0 \neq a \rightsquigarrow$ Ατοπο

Περ. (ii) $f(a) < f(b) < f(x_1)$ (ή $f(x_2)$)
Θεώρημα ενδιάμεσου σημείου \rightsquigarrow
 $\exists x_0 \in [a, x_1] : f(x_0) = f(b)$
 $x_0 \neq b \rightsquigarrow$ Ατοπο

Περ. (iii) $f(a) < f(x_2) < f(x_1) < f(b)$
Θεώρημα ενδιάμεσου σημείου \rightsquigarrow
 $\exists x_0 \in [a, x_1] : f(x_0) = f(x_2)$
 $x_0 \neq x_2 \rightsquigarrow$ Ατοπο

Η μόνη περίπτωση που μένει είναι:

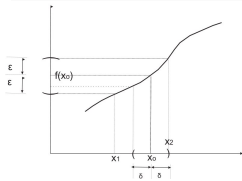
$$f(a) < f(x_1) < f(x_2) < f(b)$$

Πρόταση

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) \text{ γνήσια αύξουσα/φθίνουσα} \\ f(x) \text{ αμφιμονότιμη δηλ. } \exists f^{-1} \\ \text{και } [a, b] \xrightarrow[f \text{ επί}]{f} [m, M] \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$\{f(x) \text{ συνεχής στο } [a, b]\}$$

Απόδειξη.

Εστω $f(x)$ γνήσια αύξουσα, $m = f(a)$ και $M = f(b)$

Εστω $\epsilon > 0$

$$\begin{aligned} y_0 - \epsilon < y_0 < y_0 + \epsilon &\rightsquigarrow \\ x_1 = f^{-1}(y_0 - \epsilon) < x_0 = f^{-1}(y_0) < x_2 = f^{-1}(y_0 + \epsilon) & \\ \rightsquigarrow \delta(\epsilon) = \min\{x_0 - x_1, x_2 - x_0\} & \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x_1 \leq x_0 - \delta < x < x_0 + \delta \leq x_2 \\ y_0 - \epsilon = f(x_1) \leq f(x_0 - \delta) < f(x) < f(x_0 + \delta) \leq f(x_2) = y_0 + \epsilon \end{aligned}$$

$f(x)$ είναι συνεχής συνάρτηση

